

BULLS PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş. SERBEST ŞEMSIYE FONU'NA BAĞLI

BULLS PORTFÖY YILDIZ PAZAR ŞİRKETLERİ HİSSE SENEDİ SERBEST FON RİSK ÖLÇÜM ESASLARI

Yatırımcılar Fon'a yatırım yapmadan önce Fon'la ilgili temel yatırım risklerini değerlendirmelidirler. Fon'un maruz kalabileceği temel risklerden kaynaklanabilecek değişimler sonucunda Fon birim pay fiyatındaki olası düşümlere bağlı olarak yatırımlarının değerinin başlangıç değerinin altına düşebileceğini yatırımcılar göz önünde bulundurmalıdır.

Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber" hükümleri çerçevesinde, Bulls Portföy Yönetimi A.Ş. Yönetim Kurulu Kararı ile belirlenmiş risk ölçüm esasları aşağıda yer almaktadır.

Fonun maruz kalabileceği riskler şunlardır:

1) Piyasa Riski: Piyasa riski ile borçlanmayı temsil eden finansal araçların, ortaklık paylarının, diğer menkul kıymetlerin, döviz ve dövizde endeksli finansal araçlara dayalı türev sözleşmelere ilişkin taşınan pozisyonların değerinde, faiz oranları, ortaklık payı fiyatları ve döviz kurlarındaki dalgalanmalar nedeniyle meydana gelebilecek zarar riski ifade edilmektedir.

Tüm fon portföylerin nihai piyasa riski seviyelerinin ölçümü için günlük periyotta "Riske Maruz Değer" hesaplamaları gerçekleştirilmektedir. Riske Maruz Değer, fon portföy değerinin normal piyasa koşulları altında ve belirli bir dönem dahilinde maruz kalabileceği en yüksek zararı belirli bir güven aralığında ifade eden değerdir. RMD hesaplamalarında Tarihsel Simülasyon yöntemi tercih edilerek, 250 iş günü gözlem süresinde ve %99 güven düzeyinde ölçüm yapılır. Her iş günü alım-satıma konu olan ve aktif yönetilen fonlarda 1 günlük elde tutma süresi, nispeten sınırlı işlem ve pozisyon değişikliği gerçekleştirilen fonlarda ise 20 günlük elde tutma varsayımı altında ölçüm yapılır. RMD hesaplamalarına fon portföyünde yer alan tüm risk faktörleri dahil edilir. Yatırım stratejisine uygun bir karşılaştırma ölçütü bulunan fonlar için "Görelî RMD", eşik değerli fonlar için ise "Mutlak RMD" sınırlamaları uygulanmaktadır.

a. Ortaklık Payı Fiyat Riski: Fon portföyüne ortaklık payı dahil edilmesi halinde, Fon portföyünde bulunan ortaklık paylarının fiyatlarında meydana gelebilecek değişiklikler nedeniyle portföyün maruz kalacağı zarar olasılığını ifade etmektedir.

Fonların net hisse ağırlığı ve hisse endeksi değişimlerine duyarlılığı günlük olarak hesaplanmakta ve izlenmektedir.

b. Emtiaya Dayalı Türev Araçlar Riski: Fon portföyüne emtiaya dayalı türev araçların dahil edilmesi halinde, söz konusu emtia değerlerinde yaşanabilecek değişimler nedeniyle oluşan riski ifade eder.

2) Stres Testleri: RMD hesaplamalarında kullanılan Tarihsel Simülasyon yönteminin gözlem süresinde yer almayabilecek nitelikteki piyasa şoklarının fon portföyüne etkileri; stres testleri çerçevesinde ölçülmektedir. Olağandışı piyasa koşullarında fon portföyünde oluşabilecek değer kaybı; tarihsel ve varsayımsal stres senaryoları dahilinde hesaplanarak değerlendirilmektedir. Fon portföyünde bulunan varlık gruplarının tamamını kapsayacak şekilde tarihsel stres testlerinin yanı sıra uç fiyat hareketlerini içeren senaryo analizleri de uygulanmaktadır. Stres koşullarında fon portföyünde meydana gelebilecek zarar seviyeleri günlük olarak izlenmektedir

3) Karşı Taraf Riski: Karşı tarafın sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek istememesi ve/veya yerine getirememesi veya takas işlemlerinde ortaya çıkan aksaklıklar sonucunda ödemenin yapılamaması riskini ifade etmektedir.

4) Likidite Riski: Fon portföyünde bulunan finansal varlıkların istenildiği anda piyasa fiyatından nakde dönüştürülememesi halinde ortaya çıkan zarar olasılığıdır.

Fon portföyünde yer alan menkul kıymetlerin tarihsel işlem hacimleri dikkate alınarak, çeşitli varsayımlar dahilinde; bir günde elde edilecek likidite tutarı hesaplanmaktadır. Vade sonu gelen veya vade tarihinden önce nakde dönme imkanı bulunan pozisyonlar da dikkate alınarak hesaplanan likidite miktarı günlük bazda takip edilmektedir. Likidite oranının belli bir seviyenin altına düşmemesi izlenmektedir.

5) Kaldıraç Yaratan İşlem Riski: Fon portföyüne türev araç (vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri), saklı türev araç, swap sözleşmesi, varant, sertifika dahil edilmesi, ileri valörlü tahvil/bono ve altın alım işlemlerinde ve diğer herhangi bir yöntemle kaldıraç yaratan benzeri işlemlerde bulunulması halinde, başlangıç yatırımı ile başlangıç yatırımının üzerinde pozisyon alınması sebebi ile fonun başlangıç yatırımından daha yüksek zarar kaydedebilme olasılığı kaldıraç riskini ifade eder.

Kaldıraç yaratan işlemlerden kaynaklanan riskin ölçümünde Riske Maruz Değer (RMD) yöntemi ve/veya Standart Yöntem (Commitment Approach) kullanılır.

6) Operasyonel Risk: Operasyonel risk, fonun operasyonel süreçlerindeki aksamalar sonucunda zarar oluşması olasılığını ifade eder. Operasyonel riskin kaynakları arasında kullanılan sistemlerin yetersizliği, başarısız yönetim, personelin hatalı ya da hileli işlemleri gibi kurum içi etkenlerin yanı sıra doğal afetler, rekabet koşulları, politik rejim değişikliği gibi kurum dışı etkenler de olabilir.

Operasyonel risklerin tanımlanması ve ölçümlenmesine yönelik olarak her yıl Grup bazında Risk Kontrol Öz değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Artık risk (residual risk) seviyesi yüksek olarak tanımlanan süreçlere yönelik aksiyon planları oluşturulmakta ve ilave kontroller tesis edilmektedir.

7) Yoğunlaşma Riski: Belli bir varlığa ve/veya vadeye yoğun yatırım yapılması sonucu fonun bu varlığın ve vadenin içerdiği risklere maruz kalmasıdır.

8) Korelasyon Riski: Farklı finansal varlıkların piyasa koşulları altında belirli bir zaman dilimi içerisinde aynı anda değer kazanması ya da kaybetmesine paralel olarak, en az iki farklı finansal varlığın birbirleri ile olan pozitif veya negatif yönlü ilişkileri nedeniyle doğabilecek zarar ihtimalini ifade eder.

9) Yasal Risk: Fonun halka arz edildiği/katılma paylarının satıldığı dönemden sonra mevzuatta ve düzenleyici otoritelerin düzenlemelerinde meydana gelebilecek değişikliklerden olumsuz etkilenmesi riskidir.

10) İhraççı Riski: Fon portföyüne alınan varlıkların ihraççısının yükümlülüklerini kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememesi nedeniyle doğabilecek zarar ihtimalini ifade eder.

Özel sektör borçlanma araçlarının içerdiği ihraççı riskinin yönetimine yönelik olarak detaylı değerlendirme süreçleri ve kural setleri tesis edilmiştir. Maruz kalınan riskler gerek ihraççı bazında konsolide nominal limitler gerekse fon portföyü bazında münferit yoğunlaşma limitleri çerçevesinde izlenmektedir.

11) Teminat Riski: Türev araçlar üzerinden alınan bir pozisyonun güvencesi olarak alınan teminatın, zorunlu haller sebebiyle likide edilmesi halinde piyasaya göre değerlendirme değerinin beklenen türev pozisyon değerini karşılamaması riskidir.

12) Baz Riski: Vadeli işlem kontratlarının cari değeri ile sözleşme konusu finansal enstrümanın spot fiyatının aldığı değer arasındaki fiyat farklılığı değişimini ifade etmektedir. Sözleşmede belirlenen vade sonunda vadeli fiyat ile spot fiyat birbirine eşit olmaktadır. Ancak fon portföyü içerisinde yer alan ilgili vadeli finansal enstrümanlarda işlem yapılan tarih ile vade sonu arasında geçen zaman içerisinde vadeli fiyat ile spot fiyat teorik fiyatlamadan farklı olmaktadır. Dolayısı ile burada baz değerinin sözleşme vadesi boyunca göstereceği riski ifade etmektedir.

13) Opsiyon Duyarlılık Riskleri: Opsiyon portföylerinde risk duyarlılıkları arasında, işleme konu olan spot finansal ürün fiyat değişiminde çok farklı miktarda risk duyarlılık değişimleri yaşanabilmektedir.

- **Delta;** opsiyonun yazıldığı ilgili finansal varlığın fiyatındaki bir birim değişiminin opsiyon priminde oluşturduğu değişimi göstermektedir.

- **Gamma;** Opsiyonun ilgili olduğu varlığın fiyatındaki değişimin opsiyonun deltasında meydana getirdiği değişimi ölçmektedir.

- **Theta;** Risk ölçümlerinde büyük önem taşıyan zaman faktörünü ifade eden gösterge olup, opsiyon fiyatının vadeye göre değişiminin ölçüsüdür.

- **Rho;** Faiz oranlarındaki yüzdesel değişimin opsiyonun fiyatında oluşturduğu değişimin ölçüsüdür.

- **Vega;** Opsiyonun dayandığı varlığın fiyat dalgalanırlığındaki birim değişiminin opsiyon priminde oluşturduğu değişimdir.

14) Açığa Satış Riski: Fon Portföyü içerisinde açığa satım yapılacak olan ilgili finansal enstrümanlarda piyasa likiditesinin daralması dolayısı ile ödünç karşılığı ve/veya doğrudan açığa satım imkanlarının azalması durumunu ifade etmektedir.

15) Yapılandırılmış Yatırım Aracı Riski: Yapılandırılmış yatırım araçlarına yapılan yatırımın beklenmedik ve olağandışı gelişmelerin yaşanması durumlarında vade içinde veya vade sonunda tamamının kaybedilmesi mümkündür. Yapılandırılmış yatırım araçlarının dayanak varlıkları üzerine oluşturulan stratejilerin getirisinin ilgili dönemde negatif olması halinde, yatırımcı vade sonunda hiçbir gelir elde edemeyeceği gibi vade sonunda yatırımların değeri başlangıç değerinin altına düşebilir.

Yapılandırılmış yatırım araçlarına yatırım yapılması halinde karşı taraf riski de mevcuttur. Yatırımcı, yapılandırılmış yatırım araçlarına ilişkin olarak şirketin kredi riskine maruz kalmakta ve bu risk ölçüsünde bir getiri beklemektedir. Yapılandırılmış yatırım araçlarında yatırımcılar ihraççının ödeme riskini de almaktadır. Ödeme riski ile ihraççı kurumun yapılandırılmış yatırım araçlarından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmeme riski ifade edilmektedir.

Karşı taraf riskini minimum seviyede tutabilmek adına ihraççının ve/veya varsa yatırım aracının yatırım yapılabilir seviyeye denk gelen derecelendirme notuna sahip olması koşulu aranmaktadır. Olağandışı korelasyon değişiklikleri ve olumsuz piyasa koşullarında ortaya çıkabilecek likidite sorunları yapılandırılmış yatırım araçları için önemli riskleri oluşturmaktadır. Piyasa yapıcılığı olmadığı durumlarda yapılandırılmış yatırım araçlarının likidite riski üst seviyededir.

Risk tanımlamaları Kurul düzenlemeleri ve piyasa gelişmeleri takip edilerek düzenli olarak gözden geçirilir ve önemli gelişmelere paralel olarak güncellenir.

Fonun Maruz Kalabileceği Risklerin Ölçümünde Kullanılan Yöntemler Şunlardır:

Kaldıraç Yaratan İşlemler

Fonun yatırım stratejisi ile yatırım yapılan varlıkların yapısına ve risk düzeyine uygun bir risk yönetim sistemi oluşturulmuştur. Yatırım Fonları Rehberi'nde belirlenen esaslar çerçevesinde "mutlak riske maruz değer" (Mutlak RMD) yöntemi kullanılacaktır. Fon portföyünün RMD'si fon toplam değerinin %75'ni aşamaz.

Kaldıraç yaratan işlemlere ilişkin olarak araç bazında ayrı ayrı hesaplanan pozisyonların mutlak değerlerinin toplanması (sum of notionals) suretiyle ulaşılan toplam pozisyonun fon toplam değerine oranına "kaldıraç" denir. Fon'un kaldıraç limiti %500'dür.

Piyasa Riski: Fon Portföyünün maruz kaldığı piyasa riski, Riske Maruz Değer (RMD) yöntemiyle ölçülecektir. Fon Portföy değerinin normal piyasa koşulları altında ve belirli bir dönem dahilinde maruz kalabileceği en yüksek zararı belirli bir güven aralığında ifade eden değerdir. Riske Maruz Değer (RMD) yönteminde Tarihsel Simülasyon yöntemi tercih edilerek, %99 güven düzeyinde, 1 günlük elde tutma süresi varsayımı altında hesaplama yapılır. Hesaplama en az 250 iş gününü kapsayacak şekilde gözlem süresi belirlenir. Ancak olağan dışı piyasa koşullarının varlığı halinde gözlem süresi kısaltılabilir. RMD hesaplamalarına fon portföyünde yer alan tüm varlık ve işlemler dahil edilir. Türev Araçlardan kaynaklanan riskler de bu kapsamda dikkate alınır.

Karşı Taraf Riski: Karşı taraf riskinin ölçümünde ihraççılar hakkında yeterli derecede mali analiz ve araştırma yapıldıktan sonra ihraççılar, uygulamada nicel ve nitel kriterlerden oluşan etkin bir derecelendirme sisteminden geçirilmektedir. Bunun dışında Fon tezgah üstü piyasalar aracılığıyla türev araç ve swap sözleşmelerinde işlem yapabileceğinden karşı taraf riski mevcuttur. Borsa dışında taraf olunan türev araç ve swap sözleşmelerinin karşı tarafının denetime ve gözetime tabi finansal bir kurum (banka, aracı kurum) olması zorunludur.

Likidite Riski: Fon portföyünde yer alan pozisyonların düşük işlem hacimleri nedeniyle, uygun süre ve/veya fiyat üzerinden kapatılmaması sonucunda maruz kalınan risktir. Likidite riski hesaplanmasında, menkul kıymetlerin piyasadaki ortalama günlük işlem hacimleri bazında likidite katsayıları belirlenecektir. Daha sonra, bu katsayıların, fonun içerisindeki varlıkların ağırlıklarıyla çarpılmasıyla, fonun likidite oranı belirlenmektedir.

Operasyonel Risk: Operasyonel risk, fonun operasyonel süreçlerindeki aksamalar sonucunda zarar oluşması olasılığını ifade eder. Şirket faaliyetleri içerisinde operasyonel risk unsuru yaratmış ve yaratması beklenen konular ile riskin gerçekleşmesi durumunda etkileri listelen şirket çalışanlarına duyurulur. Zarar olarak yansıtılan operasyonel risk oluşması halinde kayda alınır.

Fon portföyünde yalnızca Türk lirası cinsinden varlıklar ve işlemler yer alacaktır. Fon portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunmayacaktır.

Fon'un portföy yöneticileri, yatırım stratejisi, yatırım amacı, yatırım sınırlamaları, fonun maruz kalabileceği riskler, risk ölçüm yöntemleri, fon portföylerinde yer alan vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile swap sözleşmeleri nedeniyle maruz kalınan risklere ilişkin limitler, kaldıraç limiti, fon yönetim ücreti oranı, giriş - çıkış komisyonu oranları, karşılaştırma ölçütü veya eşik değer belirlenme esasları, Fon katılma paylarının alım satımı, portföyün yönetimi ve saklanması, portföyün değerlendirilmesi, Fon gelir gider farkının katılma payı sahiplerine aktarımı, Fona katılma ve fondan ayrılma şartları, Fon'un tasfiye şekline ilişkin esaslar ve Fon finansal raporlarının bağımsız denetimini yapan kuruluşa ilişkin bilgiler Fon'un KAP (www.kap.org.tr) sayfasında yer almaktadır. Kurucu yetkilileri ile Kurucu tarafından dışarıdan alınan hizmetlere ilişkin bilgiler ise Kurucu şirketin KAP sayfasında yer almaktadır.

Fonun maruz kalabileceği risklerin ölçümünde kullanılan yöntemlere ilişkin detaylı bilgilere Fonun KAP sayfasında (www.kap.org.tr) yer verilmektedir.